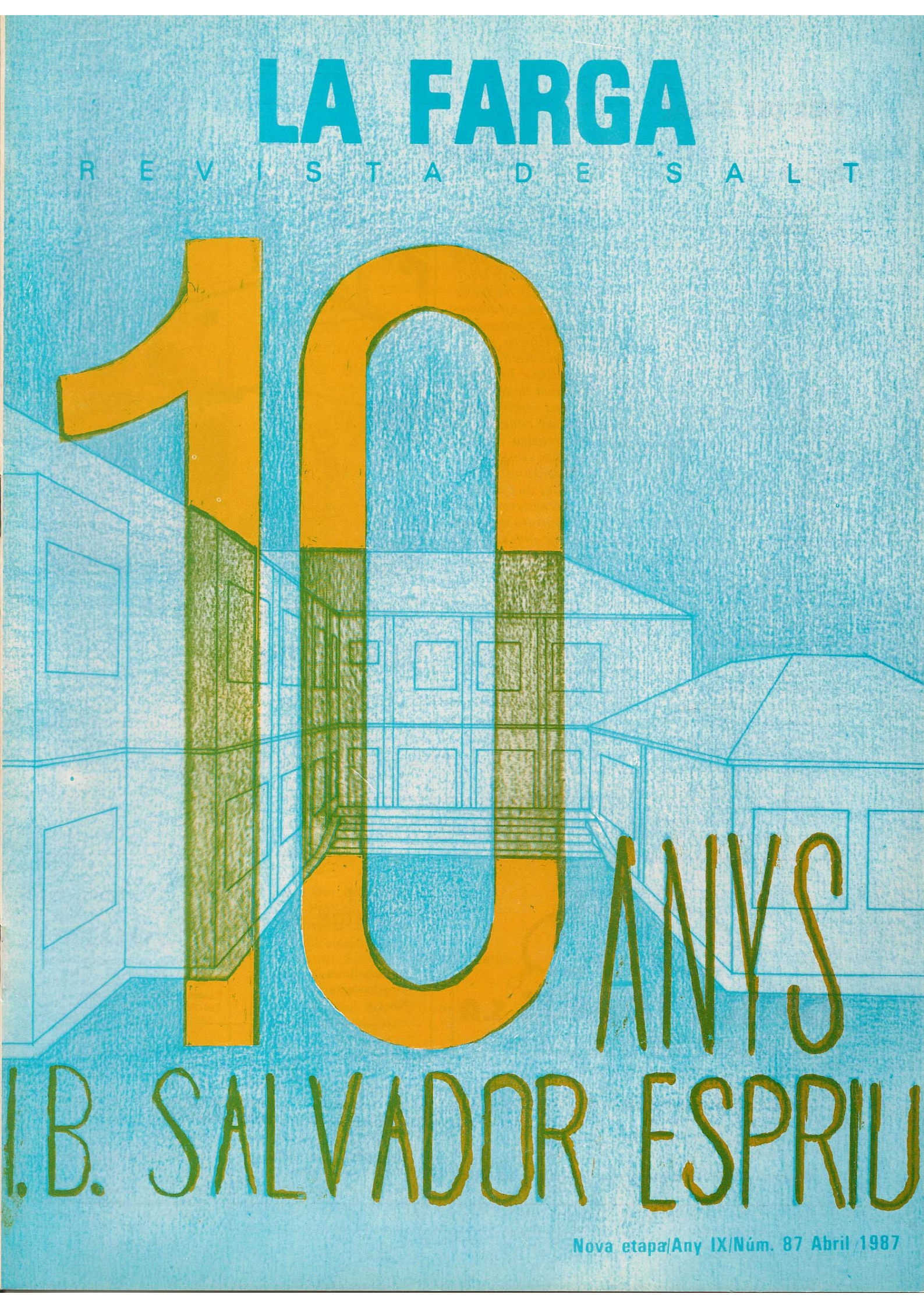

LA FARGA

R E V I S T A D E S A L T

10

A blue-toned architectural drawing of a hallway with a large yellow '10' overlaid on it. The drawing shows a perspective view of a hallway with a central door and a staircase leading up to the right. The lines are simple and geometric, creating a sense of depth and space.

ANYS

I.B. SALVADOR ESPRIU

Nova etapa/Any IX/Núm. 87 Abril 1987

VIDA DEL CASAL

Sols?

Segons un estudi que ens ha lliurat parcialment la Diputació de Girona, l'any 1981 hi havia a les comarques de Girona 6.254 solters i 21.861 persones vídues, tots ells de més de 65 anys. No sabem quantes d'aquestes 28.000 persones viuen amb familiars o fills, però de segur que ni ha una colla que deuen viure sols.

Des d'aquestes ratlles vull encoratjar a aquests desconeguts que viuen sols a cercar-se companyia; que trist ha d'ésser viure sol!!, alguns ens en podrien parlar amb coneixement de causa. Per tant, cal no acollonir-se en un racó de casa. És bo que tinguem memòria de les persones amb qui s'ha compartit una part de la vida, però no és bo estar sol. Encara que no us en volgueu assabentar, la societat ha evolucionat molt i situacions que us podrien semblar ridícules o escandaloses en altre temps, com ara casar-se ja gran, o bé ajuntar-se amb un home o dona per a compartir el que resta de vida, ara no sols no és motiu d'escàndol, ni es troba ridícul; fins i tot us diré que hi ha molta gent que ho acull amb simpatia.

De vegades per no perjudicar-vos econòmicament en la pensió que cobra cadascú com a vidu, caldrà renunciar a casar-se legalment, però això no ha de ser una barrera infranquejable que us condemni a viure sols. Espero que el Rector, Mn. Ramon, em perdoni pel que he escrit, però ho havia de dir.

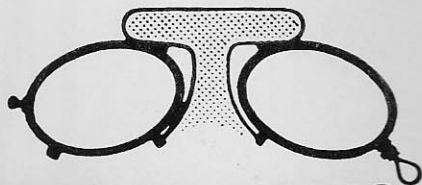
Que una vergonya mal entesa no us condemni a viure sols, rebeieu-vos contra la solitud, comenteu la vostra situació amb gent de la vostra edat que ja hagin donat el pas endavant per a trencar la barrera imaginària, parleu-ne amb algun assistent social. Penseu que si viviu sols us anireu empobrint de caràcter i aquesta agror encara us deixarà més sols. Penseu també que, si més no, el viure amb companyia, si ja no té al·licients sexuals, que caldria provar-ho, té com a mínim avantatges econòmics, gastareu el mateix gas, el mateix telèfon, la mateixa electricitat, la mateixa calefacció i sereu dos per a suportar les despeses.

Joan Boada

Can PEP del cafè guardonat

El Bar «Can PEP» ha estat guardonat per la Cambra de Comerç i Indústria de Girona pels seus 75 anys d'obertura i servei al públic, com a establiment. Enhorabona!!

OPTICA TARRÚS, S.A

Jaume Tarrús i Galter

Llicenciat en Ciències Físiques

Òptic Diplomata

Sta. Clara, 54

Tel. 21 37 50

GIRONA

Dr. Ferran, 1

Tel. 23 06 61

SALT

Francisc Civil, 1

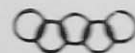
Tel. 21 78 01

GIRONA

Descompte del 10% per a jubilats socis del «Casal de Jubilats»

Sport
Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrossament
Neteja

Passeig Marqués de Camps, 5
Tel. 23 33 11 SALT

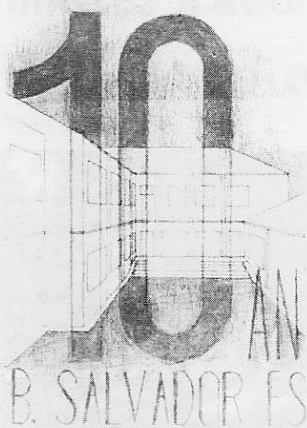
**Subministres
Catalunya, s.l.**

VOI VO

Camions i Autobusos

Passeig Marqués de Camps, 3 - Tel. 23 33 11 - 23 78 83

SALT

Nova etapa/Any IX/Núm. 87
Abril/1987

L'Institut «Salvador Espriu»

La nostra primera institució docent compleix deu anys. Evidentment ens referim a l'Institut «Salvador Espriu».

Tenir un Institut a la població no més pot significar avantatges, sobretot si aquest és arrelat a la vida ciutadana.

Deu anys són suficients per començar a veure els fruits. Un planter de professors que, a part de la docència, molts d'ells s'han endinsat en camps d'investigació o de recerca, i a la divulgació cultural en pàgines de diaris i revistes o a la publicació de llibres meritoris.

La ubicació de l'Institut ha suposat, per una banda, una descentralització dels instituts de Girona (abans qui volia fer el batxillerat havia d'anar al «Vicens Vives») així com una captació d'alumnes dels entorns de Salt (Bescañó, Bonmatí...) Per altra banda ha ajudat a dinamitzar la vida cultural de la vila... L'Institut no s'ha tancat en ell mateix sinó que en la mesura de la seva pròpia evolució s'ha obert al poble i li ha transmès les seves inquietuds i experiències...

Pensem en accions de valor molt més enllà que el testimonial, com poden ser les setmanes sobre «La Pau», les xer-

rades i col·loquis, els debats, la participació en activitats organitzades per entitats del poble (teatre, espectacles, etc.).

Des de LA FARGA volem que es reafirmi i es consolidi encara més aquesta relació Institut-societat saltenca. L'Institut ha d'esdevenir un dinamitzador constant de la nostra vida cultural i ha de ser avantguarda en els problemes educatius que els nostres joves tenen plantejats... Que el tema que a molts d'ells se'ls planteja... i... després de l'Institut què? deixi de ser un interrogant per a convertir-se en una convicció clara del que volen ser en el futur.

I no podem deixar de fer referència al poeta que dona nom al centre, nom molt ben encertat i que l'honora. Com diu Salvador Espriu respecte a Sepharad que el nostre Institut «Faci segurs els ponts del diàleg... i que miri de comprendre i escoltar les raons i parles diverses dels seus fills...» ...En aquest cas, dels nostres joves fills saltencs.

La Farga/Revista de Salt. Edita/Casal de Jubilat. Consell de Redacció/Lluís Mateu, Guillem Terribas, Miquel Casellas, Joan Boada, Jaume Bosch, Martí Fita, Josep M.ª Oliveras, Pepa Bouis, Bel Bosch i Josep Guardiola. Col·laboradors habituals/Quim Pla, Alicia Vila i Eva Escuin Col·laboradors ens aquest número/Juan Carreras i Pèra, Anna Bonshoms, Francesc Borrell, Antoni Puigvert, Alex Ventura, Denise Cabruja, Carles Barceló i Miquel Pairoli. Fotògraf/Manel Lladó. Corecció/Toni Ruscalleda. Portada/Mercè Macip. Administració/Emili Crous, Joan Boada i Miquel Casellas. Distribució/Pitu Geli, Josep Cebrian i Josep Gassiot. Compaginació i disseny/Equip La Farga. Tiratge/1.700 exemplars. Redacció/Passeig Verdader, 1 - Tel. 23 04 98. Impressió/Pàgès Impremta Anglés. Tel. 42 01 07. Dipòsit Legal/GI. 356/79.

S U M A R I

Vida del Casal: Sols?.....2	Deu anys de l'Institut a salt..12-13
Cap Pep del café guardonat.....2	Espriu és un vernís.....13
Editorial.....3	L'Institut de Salt.....14
RIALLES D'AVUI	Es també una mica meu.....15
Salvador Sunyer parla de Rialles.4	Els mitjans del centre.....15
Enquesta al carrer.....5	TEVA MEVA
LA GALLINETA	Serrat-Manén.....18-19
Les escoles que fan poble.....6	SPLASH-GLOP
FINESTRA OBERTA	IMATGES
Ens en sortirem?.....6-7	Treballes o estudies?.....20
ESPORTS DE FARGA	L'ALTRA IMATGE
L'Institut i jo.....8	Conversa a Moscenice.....20-21
Esports o lleure de l'estudi.....8-9	CULTURA
LA TRIBANA	Homenatge a Josep Pla.....22
La normalització pendent.....10	Cagaferro - Acudit foll.....23
TEMA CENTRAL	La vida amb humor.....23
Els reptes de l'Institut.....11	
L'Institut ja no és un nen de bolquets.....12	

RIALLES D'AQUÍ

Salvador Sunyer parla de Rialles

El dia 5, un diumenge d'abril, a 2/4 de 12 del matí i a Can Panxut hi va haver una pel·lícula titulada «Les aventures de Toby Nelson»: en Toby, junt amb altres personatges, arriben a l'illa penal d'Australia, allà s'originaran una sèrie d'aventures que acabaran en una solució d'una sèrie de problemes.

El dia 26 d'abril, a la Plaça dels Peixos, també a 2/4 de 12, vindrà el grup «Palangana» i ens portaran un espectacle de danses i cançons, on la mainada podrà participar plenament.

El personatge que hem entrevistat per tal que ens donés la seva opinió sobre el grup Rialles és ben conegut de tots vosaltres, és el nostre alcalde, en Salvador Sunyer:

— Què en pensa de Rialles?

— **Doncs que és una llàstima que no n'hi hagi més.**

Felicitats. No hi ha res de negatiu, al contrari, tot positiu.

— Creu que és bona la feina dels membres de Rialles?

— **Sí, boníssima.**

— Hi ha prou entitats que s'encarreguin de la Cultura al poble de Salt?

— **No, suposo que no n'hi ha prou a cap poble.**

Hi han entitats encarregades de l'esport, però de la Cultura no gaires. M'agradaria que les entitats sorgissin de la iniciativa popular. L'Ajuntament hi col·laboraria. Hi ha poc interès per la música i el teatre.

— Creu que els espectacles poden influir positivament en la formació del nen?

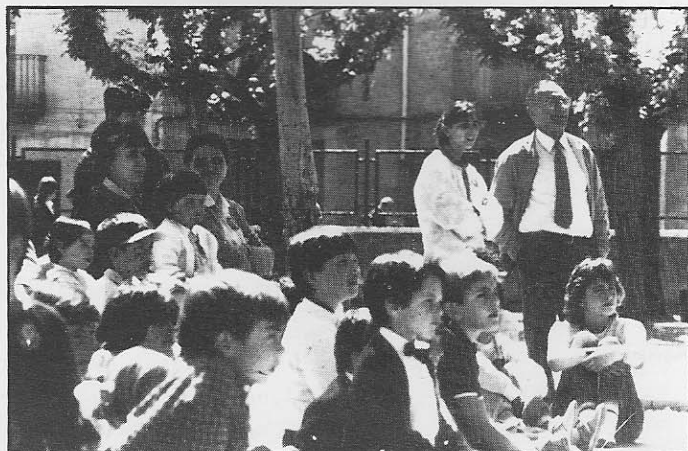
— **Oh! i tant, crec que sí. El nen no prescindirà dels espectacles i en els que col·labora directament encara menys.**

— Creu que hi ha prou publicitat perquè la gent s'assabenti dels espectacles?

— **Crec que se n'assabenta la gent que té per costum anar-hi, veuen el rètol i ja saben que el diumenge hi ha espectacle. S'hauria de buscar alguna acció per aquests nens que no volen venir i no se n'assabenten.**

— Ha notat algun canvi en la mainada de la seva època i els d'ara?

— **Sí, és molt diferent. Els plans d'estudis duraven segles. No teníem TV. Al cinema hi anaven de tant en tant i estirant molt. El nen rebia la cultura de casa seva i de l'escola, on hi havia uns valors intocables. A l'es-**

cola t'ensenyaven a llegir i a escriure, lo elemental, et preparaven per anar a treballar, ningú aspirava a estudiar una carrera; les diferències fonamentals crec que són: perspectives molt diferents i ensenyament de l'època.

— La gent del poble de Salt s'interessa per la cultura en general?

— **Minoritàriament, com a tots els pobles. Cal aclarir que en el camp esportiu hi ha més seguidors. La TV té molts seguidors que s'empassen tot el que els donen, influeix per bé i per malament. La TV fa llegir més? Jo diria que no, però són fenòmens culturals d'enorme transcendència.**

— Quines coses afegiria i quines trauria de Rialles a Salt?

— **No en trauria cap, hi han tot un nombre creixent de mainada «socis actius de Rialles» que vénen a quasi tots els espectacles. El que sí que hi afegiria és: que creixi, que vagi a més barris, fer-ho arribar als pares, més penetració entre l'escola i Rialles. Lligar l'escola a la vida.**

Eva Escuin
M.ª Mercè Sánchez
Foto: Carme Carbó

SOLAR

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

DISTRIBUIDOR
[VENTILADORS]
[VENTILADORS]
[VENTILADORS]

C/. Joan Maragall, (Cant. PP.CC.)
Tel. 23 58 11 SALT

Emili Crous

ENVELATS

LLOGUER DE CADIRES • ENVELATS
ADORNAMENTS • PISTA PARQUET

St. Jaume, 14 Tel. 24 16 47 SALT (Girona)

RIALLES D'AQUÍ

Enquesta al carrer

Sap la gent de Salt, què és Rialles? Amb aquesta enquesta no ho podem saber ja que tan sols s'ha fet a 30 persones (però per tots els carrers de la vila, des de Can Tona a Can Pixera), i 30 persones no és la opinió de tot un poble. Però ens en podem fer una idea, oi?

Preguntes

1.- Coneix el grup Rialles?

2.- Freqüenta els espectacles de Rialles?

3.- Els nens, a l'arribar a casa, comenten alguna cosa sobre l'espectacle? Què?

4.- Quin tipus d'espectacles li agraden més?

5.- Com s'assabenten els nens que hi ha espectacle?

Respostes

1.- De 30 persones entrevistades, 24 saben què és,

1 no, i 5 no volgueren contestar.

2.- De 30 persones, 12 van a Rialles, 13 no hi van, i 5 no contestaren.

3.- Dels 12 que van a Rialles, 10, a l'arribar a casa, ho comenten amb els pares, germans o amic. Dos no contestaren, ja que no saben del cert si els seus fills ho comenten amb els amics. La majoria comenten si els hi ha agradat l'espectacle, l'actor que els hi ha fet més gràcia, etc...

4.- El que agrada més

dels espectacles que realitza o organitza Rialles, al llarg de l'any, són el teatre, amb 7 vots, el cinema amb 4, els espectacles a fora amb 4 també, i les titelles amb 3.

Nota: Al sumar, surten més persones del compte perquè va haver-hi gent que va dir més d'un espectacle

5-12 persones s'assabenten que hi ha espectacle pels rètols que hi ha al carrer o a les botigues.

3 per la ràdio, en el programa que fa Rialles «Rialles d'aquí» dins del d'en Jaume Plana (coses de casa), el dissabte a les 13.30 del migdia, a l'ona de Ràdio Salt (103 F.M.)

2 pel diari.

6 pels papers que es reparteixen per totes les escoles de Salt.

1 pel cotxe que a vegades passa, una mica abans de començar l'espectacle.

Espectacles

El dia 10 de maig a Can Panxut a 2/4 de 12 us oferirem cinema amb la pel·lícula «El Príncep i l'Estrella». ARGUMENT: En un país amb rei, príncep i princeses, una mica esbojarrades, tindran lloc un sèrie de fantàstiques aventures. Les 3 princeses tenen uns marits una mica estranys, el vent, el Rei de la Lluna, el Rei del Sol. El príncep té una estrella estimada que li vol prendre el Rei de... bé ja ho veureu.

El dia 24 de juny, a la plaça Lluís Companys, a les 7 de la tarda, el Petit Circ de Carrer amb l'espectacle «varietats de circ», ens oferiran un seguit de números de circ: equilibris, malabarisme, màgia, pallassos i tot allò que guarda una estricta relació amb el circ.

Eva Escuin
M.ª Mercè Sánchez
Foto: Carme Carbó

BAR

LES PEL MA

OBERT TOTS ELS DIES

RESTAURANT

LA BRASA

c. Major, 260 - Telèfon 23 14 15 - SALT

**Especialitats en carns
cargols i escamarlans**

CONSTRUCCIONES

XIFRA, S. A.

Passeig dels Països Catalans, 250
Telèfon 23.79.2º - SALT 17005

LA GALLINETA

Les escoles que fan poble

Moltes vegades ens hem queixat que hi ha escoles (ens referim en general) que no estan arrelades a la realitat de cada poble. Són escoles tancades. Formen una illa pròpia, alienes al que passa al seu voltant. Així hi entren nois i noies, que aprenen assignatures i matèries, que poden ser la mar d'intel·ligents, però que viuen d'esquenes al que passa a la seva ciutat o la seva vila.

A Salt, sortosament, aquest fenomen s'està invertint... Les escoles, siguin públiques o privades, cada vegada col·laboren més en les activitats del poble i s'hi identifiquen. Són escoles integrades. Escoles que fan viure al nen/nena com és el seu poble, quines coses bones té, i quins problemes l'afecten. Donen als nens un caire cívic de participació i d'estimació del lloc on viuen. I intenten aportar-hi una millora perquè el poble no el fa un ajuntament sinó totes les entitats, amb els seus ciutadans.

Uns exemples clars, poden ser la participació dels col·legis en activitats cívi-ques a nivell de municipi, com «La Festa de l'Arbre», posem-hi per cas.

D'altres, els actes que enguany ha organitzat l'Institut «Salvador Espriu», amb motiu de complir el X Aniversari (teatre, debats, col·loquis, espectacles...) En aquest cas, és un exemple d'una escola pública oberta a Salt.

En un altre sentit, tenim «La Setmana Cultural» que el passat mes de març va organitzar el col·legi «Ntra. Senyora del Roser» una escola religiosa, de les Germanes Dominiques... Amb el tema «Aspectes del nostre poble», la setmana va servir per a molts de saltencs, perquè ajudéssim a conèixer millor el nostre poble i estimar-lo més. Una aportació ben notable!

Martí Fita

Ens en sortirem?

1.- La Pregunta

La pregunta és aquí. Jo mateix haig de confessar que estic fluctuant, constantment, entre un pessimisme creixent, i un optimisme mesurat; com aquell qui travessa la corda fluixa de la història, amb una sabata i una espardenyia, en comptes de sostenir-ne amb la perxa necessària: l'estat. No. El mal no és, fonamentalment, de **no tenir estat**; sinó de tenir-ne un en contra, que t'amanyaga hipòcritament mentre estàs despert, i et clava una puntada de peu a les parts quan t'adorms una miqueta.

Els amics saltencs de «La Farga» m'han demanat que parli sobre **La situació actual de la llengua catalana** i m'ho han demanat en uns moments que **no puc ser massa optimista**.

2.- Conclusions del congrés

Només cal llegir les conclusions que s'acaben de presentar a Girona, sobre el II Congrés Internacional de la Llengua: La normal creativitat de tota llengua viva, en el cas del català, fa aigües per allà on se'n sent més: L'expressió lliure i espontània de l'infant, de l'adolescent, del jove... de l'home de demà. Estem entrant en l'anomenada «Via Basca», o «Via Irlandesa»: Fer catalanisme, fer nacionalisme -i fins i tot fer independentisme- en castellà.

La situació s'ha capgirat: aquell «senyor petit i decidit» que va a Madrid i comença d'esquitxar catalanades, és només un element anecdòtic que els nois de «La Trinca» fan servir per fer-nos riure: -Quina multinacional de l'automòbil fa anuncis en català? Fins i tot tenen la barra d'anunciar-se en castellà al «Punt Diari». I l'automòbil, com a esplai i com a esport, és la gran passió, el gran ídol de les noves generacions.

A LA SEVA SALUT LI CAL UN BON SERVEI

La nostra pòlissa d'assistència sanitària dona una àmplia cobertura de serveis, dels quals destaquem:

- Lliure elecció d'especialistes dintre el nostre ampli quadre de metges.
- Mitjans de diagnòstic com anàlisis, radiografies, ecografies, electroencefalogrames, endoscòpies, etc.
- SCANNER
- Habitació individual amb bany en els internaments per:
  - Intervencions quirúrgiques
  - Accidents
  - Parts.
  - Tractament mèdics (casos no quirúrgics)
- Llit per a acompanyant a càrrec de la Companyia.
- Medicaments utilitzats durant l'internament.
- Parts en clínica assistits per tocòleg.

- Assistència a TOT ESPANYA (capitals de província) en cas d'urgència per desplaçament temporal (viatges, vacances, etc..)

PER A MÉS INFORMACIÓ, estem a la seva disposició a:

LA CATALÒNIA ASSEGURADORA, S.A.

Joan Maragall, 22 - Tel. 20 33 31 GIRONA
 Antoni Llopis, 10 - Tel. 26 63 40 OLOT
 Llers, s/n. Edif. Jubar FIGUERES

3.- Les «bosses de pobresa»

A nivell de mercat de cinema, video i discos, la presència del català és purament testimonial. A nivell jurídic, malgrat que la sèrie de «Perry Mason» està demostrant la plena compatibilitat de l'idioma català a nivell jurídic, l'ús públic del català als jutjats és un tip de riure -o més aviat de plorar-. Si passem als mitjans de comunicació hem de reconèixer que sí, que s'està fent alguna cosa; però la pedregada encara no ha caigut. Vindrà amb la televisió privada, que deixarà la pobra TV-3 amb calçots, com un canal solitari i, per tant, un fill aviciat.

I el món publicitari? ¿Quantes tanques, gegantines, de publicitat, sou capaços de veure en català, amics meus? ¿I el món industrial i mercantil? ¿Quants productes de menjar, de neteja o d'estètica personal en podrieu enumerar amb l'etiqueta en català? ¿Pleguem?

4.- La llei de l'embut

Tenim una Constitució, un Estatut, i una Llei de Normalització Lingüística. Hem fet el Congrés Internacional de la Cultura, de la Llengua... I al Departament de Cultura de la Generalitat hi ha la Direcció General de Normalització Lingüística. I, tanmateix, de vegades «el més calent és a l'aigüera», com deia l'àvia Pauleta. ¿Sabeu per què no s'avança? Perquè malgrat tanta paperassa, el castellà a CATALUNYA I ALS PAISOS CATALANS, continua essent **l'única llengua obligatòria que hi ha**. (Ep! Què dius, nano? Que t'has tornat boig?) Sí sí, amics: **L'ÚNICA LLENGUA OBLIGATÒRIA QUE LEGALMENT ES POT EXIGIR A CATALUNYA ES EL CASTELLÀ**. Al costat, hi poden haver les que vulgueu: el xinès, l'urdú, el gaèlic o el català.

«La Constitució», ho diu ben clar: els catalans tenim el **dret** i el **deure**, de conèixer el castellà. Però només el **dret** de conèixer i, evidentment, usar, el català. Per això ens han inundat pràcticament de papers, perquè la lletra menuda se'ns mengi aquesta enorme via d'aigua en el vaixell de la normalització, i fulles i branques no ens deixin veure el bosc.

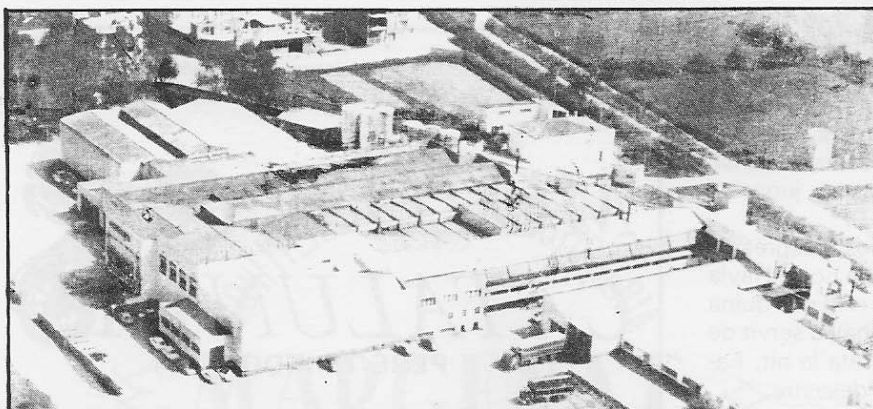
Per això sóc tan pessimista. Perquè amb l'excusa de la «Solidaridad» l'idioma català s'ha de normalitzar per la porta del servei, mentre la porta forana es deixa «graciosament» per al castellà.

5.- L'oasi gironí

Dos de Girona, massa sovint ens sentim contents i enganyats, perquè en el fons vivim en un oasi normalitzat -i tot i això, els problemes per avançar mínimament en la normalització són tan enormes, que aquesta normalització no arriba als qui en tenen més necessitat: les noves generacions-. Sortim, amics, sortim del nostre oasi, i haurérem de reconèixer que a cada bugada perdem un llençol; que ni a Perpinyà, ni a València, ni a Mallorca, ni a Fraga, ni a... Barcelona, el català hi té aquella mínima presència sociològica que necessita com a espai vital: Sí, sí, tu: Com el peix a l'aigua, potser sí que ens hi trobem, a Girona. Però no a l'aigua del mar, sinó en l'aigua insalubre i viciada d'una peixera.

Joan Carreras i Péra

Frigorífics del Ter, S.A.

CARNS DE PORC I BOVI
Repartiment diari

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC

Sala d'especejar

Carrer Major, 419
Tel. 23 31 11
SALT

ESPORTS DE FARGA

L'institut i jo

Jo, que també he tingut la sort de passar alguns anys a l'Institut, no era pas ni de bon tros un estudiant exemplar. Ara que haig de fer quatre ratlles em ve a la memòria una diada de Sant Jordi.

Els de tercer de BUP jugaven amb els professors, mentre que els de Primer i Segon ens ho havíem organitzat entre nosaltres. Havia de ser un partit emocionant, perquè malgrat que no eren circumstàncies competitives sí que hi havia força rivalitat entre els cursos.

Els de Primer, que teníem afició a donar-li coses a una pilota ja havíem programat el nostre equip pel dia assenyalat. Però quina va ésser la nostra sorpresa quan pocs dies abans una professora que ens donava la Geografia ens assabentava que el tal dia per a nosaltres molt assenyalat, fèiem festa i partit, i tin-

driem un examen. La cosa no era seriosa ni de bon tros, però qui mana mana i més val això que suspendre una avaluació.

Aquella nit me la vaig passar en blanc estudiant i no vaig pas ésser jo sol qui ho vaig fer. Tot pel ditzós examen.

Per Sant Jordi, i força d'hora, ja érem asseguts davant el pupitre, a punt. Tot va ésser passar-s'hi i fer-ne via, la més possible. Va ésser un examen sense embuts i cap a jugar al futbol.

Pocs dies després ja ens donaven la nota. Havia suspès. Déu n'hi do, quina feina!, no m'havia servit de res estudiar tota la nit, havia estat un desastre.

Ah! però el partit sí que el vàrem guanyar. Vés a saber si els de segon van pagar els plats trencats.

Esports o lleure de

En parlar de l'esport durant deu anys de l'Institut Salvador Espriu, hauríem de diferenciar bé si volem dir esport de competició o simplement esport, que signifiqui l'esbarjo i el lleure de l'estudi.

Evidentment, molta de la gent que ha anat i va a l'Institut, està arrelada esportivament a alguna pràctica esportiva i molt possiblement a alguna entitat d'aquest caire. I és per això que cal tenir present que tot i que s'hagin fet o es facin algunes confrontacions, aquestes no arriben a nivell de competició que pugui existir entre clubs i amb lligues ben tradicionals.

Anem a reparar una mica les activitats esportives que s'han desenvolupat d'ençà 1977 fins als nostres dies, separant ben clarament dues etapes molt diferents. Del 1977 al curs 83/84 i del 84/85 fins ara.

En la primera etapa, les activitats més destacades són:

— *Formació d'un equip de voleibol, que va quedar en diverses ocasions campió de la fase sector provincial i que va arribar a disputar en una ocasió el campionat de Catalunya. Molts dels integrants*

d'aquest equip, estan, en l'actualitat, a les plantilles de diferents equips gironins.

— *Formació d'un equip de bàsquet i un altre de futbol sala per participar en encontres amistosos amb altres centres.*

— *Exhibició de gimnàstica rítmica en el curs 81/82.*

— *Exhibició d'un muntatge de Jazz.*

En la segona etapa, ja amb un caire més innovador i actiu, anem trobant diferents activitats al llarg dels cursos.

Cursos 84/85:

— *Sortida de dos dies a la neu amb els alumnes de 2.ºn i 3.ºn de BUP.*

— *Sortida a la neu amb tots els cursos de 1.ºn de BUP amb una jornada.*

— *Exhibició gimnàstica i de salts amb llit elàstic per la diada de Sant Jordi.*

— *Gimkama i partit de futbol sala entre alumnes i professors, també en la diada de Sant Jordi.*

Curs 85/86:

— *Sortida de tres dies a la neu per a la pràctica de l'esquí amb la participació de 126 alumnes i dins de l'assignatura d'Educació Física.*

— *Sortida d'un cap de*

Venda i reparació de bicicletes, velomotors i motos

MOTOS

CATALUNYA

PERE TEIXIDOR

MONTESA • PEUGEOT • VESPINO • DUCSON
HONDA PUCH • DUCATI • VESPA • DERBI

Carrer Major, 307 - Tel. 23 93 67 - SALT

l'estudi

setmana a la neu per tots els cursos amb la participació de 48 alumnes.

— Sortida amb un grup de COU, durant tres dies, amb la participació de 20 alumnes.

— Creació dels equips per participar en els campionats escolars del Consell Comarcal. Es creen quatre equips amb un total de 42 alumnes: Bàsquet masculí (12 jugadors), Bàsquet femení (10 jugadores), Handbol masculí (10 jugadors), Handbol femení (10 jugadores), aquest equip es classificà per participar en la fase final dels Jocs Esportius de Catalunya.

— Sortida de tres dies a la neu per a tots els grups de 2.^{on} de BUP, amb la participació de 132 alumnes.

— Creació d'equips per participar en els campionats escolars del Consell Comarcal d'Esports: Handbol femení (13 jugadores), Bàsquet masculí (12 jugadors), Bàsquet femení (10 jugadores).

En aquests campionats els equips femenins passen a la fase final, mentre que l'equip de bàsquet masculí queda campió de grup, guanya la final al campió de l'altre grup i es classifica

per a la fase final del Campionat de Catalunya.

— S'organitza la 1ª Marxa Popular dins la commemoració del X aniversari del centre. La participació de 515 alumnes de diferents centres és un gran èxit.

— S'organitzen les lligues de caire intern en els següents esports: Bàsquet masculí (5 equips), Futbol sala masculí (10 equips), Futbol sala femení (4 equips).

— 1.er curs de tennis amb la participació de 7 alumnes.

Curs 82/83

— Curset d'escacs a càrrec del Sr. Josep Serra.

Curs 83/84

— Curset d'escacs.

— Celebració del I Torneig d'Escacs Salvador Espriu, pel sistema suís, amb 14 participants.

— Celebració de partides simultànies amb 12 alumnes.

Curs 84/85

— Curset d'escacs.

— II Torneig d'Escacs Salvador Espriu, amb 20 participants i pel sistema suís.

Curs 85/86:

— Curset d'escacs.

— Celebració del III Torneig d'Escacs Salvador

Espru, amb 23 participants.

— Participació en el Campionat Escolar per equips en categoria cadet i on l'equip del centre va quedar campió provincial.

Curs 86/87:

— Curset d'escacs.

— Participació en el Campionat Escolar d'escacs individual categoria cadet, amb els següents resultats: Fase comarcal (5 alumnes finalistes en categoria masculina i 2 en categoria femenina) Fase intercomarcal (1 alumne finalista en categoria masculina i 1 en categoria femenina).

— Celebració del IV Torneig d'Escacs Salvador

Espru, amb 16 participants.

— Està previst realitzar una sessió de partides simultànies.

Després de veure totes les activitats, encara es fa més palès el fet esportiu-recreatiu envers l'esportiu-competitiu, tot i que en alguna ocasió la competició ha portat els seus fruits i els seus èxits. Ara caldrà esperar que les activitats actuals segueixin creixent i que d'aquí a deu anys més puguem passar un balanç del tot positiu.

Anna Bonshoms
Josep Guardiola

CONFITERIA PASTISSERIA

MARGENAT

Telèfon 23 06 79

CAFETERIA - GRANJA
Carrer Major, 57

Especialitat en gelats

Abad Oliba, 10 (Plaça Veïnat)

VEÏNAT DE SALT

(Girona)

FUNDADA EN 1929

La normalització pendent

El rètol comercial és un senyal d'identitat

Es nota prou que som a Catalunya?

És lògic que a Catalunya els establiments tinguin els rètols en català

En el Talgo Barcelona-París he d'omplir una declaració per passar l'aduaneta. Entre altres coses, demana també la meva nacionalitat, jo escric: CATALANA.

Al cap de poca estona el revisor em torna els papers. Diu que a la frontera no acceptaran la meva nacionalitat catalana. He de tornar omplir aquells papers i posar-hi que la meva nacionalitat és «Espanyola».

Arribo a París. A la recepció internacional de la Fira SICOP•87 sol.licito un passi de professional. On demana la nacionalitat escric: CATALONIA (Spain).

L'hostessa em dona una targeta d'identificació

que hi ha el meu nom i a sota: Nacionalité: ESPAGNE.

Li dic que el que ha escrit no és correcte i corregeixo amb «boli»: Nacionalité: CATALONIA (Spain).

A l'entrar a Suïssa ens fa parar la policia de carreteres. No portem el distintiu de «Espanya» en el cotxe, ens diu que en comprem un a la pròxima gasolinera. Paguem la multa i els diem que no trobarem cap distintiu del nostre país. Continuem el viatge. Mantenir la nostra nacionalitat ja ens ha costat diners.

A Alemanya, a l'hotel, sentim parlar català com si fóssim a Palamós a ple estiu. L'endemà, al sortir

veiem que han posat la bandera de l'estanc a la façana. Se'm varen escalfar les galtes de cop, tot i estar a catorze sota zero.

Entrevista amb un industrial alemany. Em pregunta si en el preu que li he dit de la màquina ja hi hem comptat les hores de la migdiada.

Jo que m'hi empenyo i li explico que jo no vaig vestit de torero a la feina, ni tinc cap parell de «banderillas» sobre la llar de foc, i que de la «Pell de brau» som un trosset que se'n diu Catalunya-Barcelona-Costa Brava, que tenim una llengua pròpia i una manera de ser i de viure que ens diferencia, tant en les coses bones com

en les dolentes, de la resta de l'Estat Espanyol.

Agafo el Talgo a París. El revisor em dona la declaració per omplir. «Nacionalité: ESPAÑOLA».

Ha vingut en Pep Mollera de permís, (està servint a la Pàtria).

Em diu que el van arrestar perquè parlava en català amb els companys. En canvi els deixen llegir llibres i diaris en català amb tota llibertat.

El Meneró del Rec

**RELOTGERIA • JOIERIA
PLAQUES i TROFEUS**

Comas

C/. Major, 83
Tel. 23 47 70

SALT (Girona)

REMOTO

Ramon y Cajal, 4 Tel. 24 00 61 SALT
VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ
Importador per a Espanya

domino

SURFLER

CHIARAVALLI

LA CORONA DEL CAMPION

ariete

GAMA

IRIS

ACERBO
PLASTICA ITALIA

polini

MOTOCICLISTA

BUZZETTI

BUZZETTI

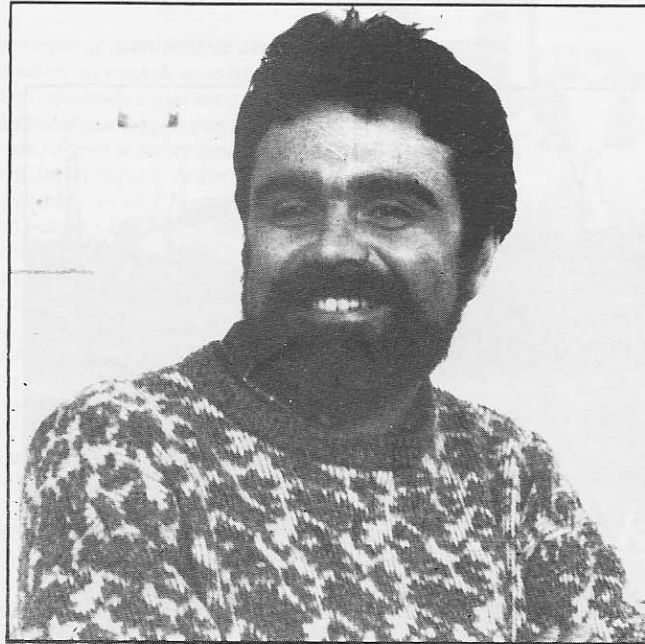
Els reptes de l'Institut

Es impossible parlar del present i futur de l'Institut sense reflexionar una mica sobre el futur de l'ensenyament mitjà i sobre el paper que ha de jugar, en la societat, aquest ensenyament.

Tot el procés que s'ha engegat, ja fa tres anys, amb el projecte de reforma del Govern Central i l'experimentació de la reforma per part de la Generalitat, ha obert un debat i una reflexió profunda en els col·lectius d'ensenyants i en tota la societat, sobre quin és el paper que ha d'acomplir aquest ensenyament.

Tradicionalment, el Batxillerat significava la preparació dels alumnes amb vista als estudis superiors, i, per tant, els programes actuals estan pensats amb aquest objectiu; avui dia sembla que aquesta no és l'única ni la principal raó d'ésser de l'ensenyament mitjà, i menys en un Institut com el nostre, en el qual només entre un 10% i un 15% dels alumnes que comencen, inicien més tard estudis universitaris. És just, doncs, que tota l'activitat de l'Institut vagi dirigida cap aquest objectiu?

L'altra cara de la moneda és la F.P. clàssica, la preparació dels alumnes cap a unes professions, per tal que es puguin incorporar ràpidament al mercat de treball. Cal tenir en compte, no obstant això, que aquest mercat és molt canviant, i és difícil que una per-

sona no hagi de canviar de Jena diverses vegades i per això una superespecialització tampoc no és convenient. Així, doncs, sembla que la societat reclama a l'ensenyament mitjà, la preparació de persones amb una gran capacitat d'adaptació a situacions canviant, amb una formació àmplia, no tant en coneixements com en la seva capacitat d'adquirir-los, «aprendre a aprendre», aquest és el concepte de moda, cal també la incorporació de les noves tecnologies del tractament de la Infor-

mació i la Imatge. Finalment, cal afegir-hi una aspiració socio-política molt important: l'extensió del període obligatori de l'ensenyament fins als 16 anys.

Com es reflecteix, aquest debat, en el nostre Institut, o com anem avançant cap aquest objectiu inexorable? Ja fa anys que molts seminaris didàctics treballen per renovar programes, tot defugint de pensar que l'únic objectiu és preparar alumnes per a la Universitat, refent la pedagogia de les diferents matèries, i trencant motlles. S'han incorporat, ja des de

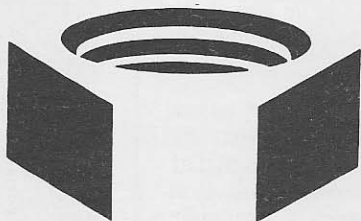
fa temps, les tecnologies de la Informació i de la Imatge en l'ensenyament. Hi ha camí per córrer, però s'ha començat, tot i que encara hi ha molts recels, no s'acaba de veure que l'Administració sigui capaç de posar els recursos necessaris per aconseguir els objectius abans esmentats, donat que cal passar d'un ensenyament basat en la classe expositiva, a un ensenyament molt més experimental, més inductiu, on l'alumne participi, manipuli, s'equivocui i aprengui; agafi, per tant, el protagonisme del seu aprenentatge, i per això cal una forta inversió en material, espai i sobretot recursos humans: un reciclatge seriós i no voluntarista de professorat. Sembla, però, que l'Administració només pensa a reduir els costos.

Finalment per «aprendre a aprendre» i per «formar persones», es perfilen tota una sèrie d'objectius col·lectius, que no és possible d'acomplir dins el marc d'una compartimentació excessiva en assignatures. Cal donar contingut al mot «integral» (formació integral de la persona) i començar a veure que el professorat, a més a més d'ensenyar les nostres matèries n'hem d'ensenyar col·lectivament moltes d'altres. Fer tot això vol dir temps, diners i donar-hi la importància que realment té.

Francesc Borrell i Thió
Director del «Salvador Espriu»

Tallers mecànics

CARPUN S.A.

Telèfon 47.60.62
Polígon industrial Inigesa

FORNELLS DE LA SELVA

BURCH constructors s.a. Salt

- CASES
- AMPLIACIONS
- REHABILITACIÓ

C/. Processó, 57 — Tels. 23 86 02 - 23 43 59
17190 SALT (Girona)

L'Institut ja no és un nen de bolquers

No senyors, l'Institut ja no és un nen de bolquers, ja té deu anys, i, si bé té alguns defectes i no menys mancances, de moment camina endavant amb trempera.

Dels gairebé cent alumnes que hi havia en obrir s'ha passat a més de set-cents (els de nocturn també els comptem) i dels pocs menys de quinze professors que eren al principi s'ha passat a més quaranta-cinc.

Això vol dir que l'antic «Girona-II», l'Institut del suburbi al qual la gent s'hi havia d'apuntar per força, té -no diré després de deu anys sinó menys- entitat pròpia i s'ha arrelat a la vila; és l'Institut de Salt.

El que el «Salvador Espriu» ja no sigui un institut de districte no significa pas que hagi deixat de tenir problemes. Si mai feu una volta pels seus passadissos sentireu les queixes del personal; els alumnes necessiten uns vestidors més grossos perquè els que tenen són de la mida d'una capsa de sabates pel gran nombre de gent que els ha de fer servir alhora. Al pati s'han de fer llargues cues per trucar per telèfon i és gairebé impossible comunicar-se des de l'exterior, perquè el centre només disposa d'una línia telefònica, si bé deu tenir tres o quatre supletoris. Al despatx diuen que hi ha poca llum per treballar i que necessiten un flexo, i per anar al lavabo entre classe i classe s'ha de travessar rabans una riuada de gent apartant les hores imaginàries d'una sabana que també ho és d'imaginària, a cops de gabinet. Però no és només la gent de l'institut qui es queixa, les parets de l'edifici udo- len per elles mateixes: la façana necessita força més que no pas una mà de pintura.

Malgrat tot, els qui no h'agiu anat mai -no diré a estudiar- a l'Institut de Salt no sabeu pas el que us heu perdut. De fet «anar a cole» és, de ben segur, tan avorrit com a qual-sevol altre lloc. L'interès de l'Institut de Salt rau en les mogudes que es munten paral·lelament al sistema d'ensenyament caduc i carca. Sempre es

fan activitats d'interès general o específicament dedicades a ampliar el tema d'una altra assignatura. Anar a l'Institut no és (no hauria de ser) entrar a una habitació i desenvolupar el rol d'una obra de teatre més. Explicar i apuntar, apuntar i explicar no serveix per a res. A mi m'agrada més anar a veure galeries d'art que no pas que m'expliquin una diapositiva feta l'any de la picor i prendre apunts sobre les tècniques de l'encalador de parets d'aquell edifici del segle tal. I si a mi em toca anar a l'assignatura de música m'agradarà que a més de la historieta i l'audició pertinent de Beethoven em portin a veure el Wim Mertens i m'expliquin quina tècnica utilitza per modular la veu. El que tot això es faci poques vegades no depèn, sovint, de la bona voluntat o iniciatives dels que manen a l'Institut (o dels que en poden prendre d'iniciatives) depen del sistema: «S'HAN D'ACABAR ELS PROGRAMES»

Al «Salvador Espriu» se'n fan prou d'activitats de les anomenades, pel sistema, «extra-escolars». Aquest any s'ha posat en pràctica un curs de tècniques d'estudi perquè la gent faci alguna cosa

més pràctica que no pas el simple fet d'«empollar», a més s'han iniciat aquest any les «tècniques de relaxació» i des de sempre el seminari d'Educació Física ha organitzat activitats esportives, o algú, per iniciativa pròpia, ha muntat torneigs d'escacs i moltes altres coses que ara m'és impossible d'anomenar. A més al «Salvador Espriu» hi ha el folklor tradicional: la festa de Nadal, Sant Jordi i alguna festa més si hi ha algun trimestre que és massa llarg. I atenció que quan dic festa m'estic referint als tradicionals happening que es fan cada any al mateix centre.

El nen de bolquers que era l'Institut quan s'inaugurà, ja camina. Al llarg del monogràfic o «Tema Central» trobareu diferents articles d'opinió de gent que li ha donat la mà perquè no caigui, de gent amb opinió de pes... Jo només soc una mandà.

* BEL BOSCH
ALUMNE DE COU NOCTURN
DE L'INSTITUT
(Primera, però, en el
rànquing de campanes).

* I encara sort que no he dit que a COU només ens orienten cap a la selectivitat.

Deu anys d'Ins

Ja són deu anys, deu anys d'institut en els quals s'ha anat formant i construint la història de l'Institut de Batxillerat Salvador Espriu de Salt, i en aquests deu anys han passat pel centre un bon grapat de persones i hi han ocorregut moltes coses.

Quan aquesta magna casa obrí les seves portes als qui volien estudiar, havia de cobrir les necessitats de Salt, part de Girona, Sta. Coloma, etc., mentre que ara els que hi acudim a rebre l'ensenyament som tant sols els de Salt, Bescanó i aquella part de Girona que com sempre ens ve perquè allà no l'han poguda encabir a la ciutat veïna, fet que s'ha vist potenciat perquè, el 1977, els saltencs encara erem gironins i en conseqüència era ben lògic que ens vingués una part de Girona a casa.

Tanmateix, a l'Institut hi passen a diari moltes coses que surten de l'àmbit acadèmic i que entren en d'altres àmbits igualment importants, però potser més personals o senzillament d'un altre caire. Bons testimonis en serien alguns professors que hi són des del començament; al llarg de la seva història ha viscut en un ambient de constant afany de millora per part de professors, alumnes i pares, després de les hores de feina a la casa no ha

Institut a Salt

mancat qui ha vetllat per a millorar la biblioteca, aconseguir bons laboratoris, una bona aula d'informàtica, un bon gimnàs i un llarg piló de coses que per tradició els nostres instituts arreu s'han hagut de guanyar a pols si l'han volgut; no ens han mancat tampoc iniciatives per a tenir conferències sobre els temes d'actualitat més diversos o per a organitzar activitats que ens ajudessin a compenetrar l'institut amb el poble o simplement per a fer que fos quelcom més que una simple escola on anem a treure'ns el BUP i molts també el COU; han passat deu anys molt plens de coses que l'han anat fent com és ara.

La gent que ha passat aquí un tros de la seva juventut estudiant o fent-ho veure ho ha fet per les més diverses raons, alguns per a poder fer una carrera en sortir-ne, d'altres perquè no hi havia F.P. a Salt i van tirar pel que tenien més a la vora, i d'altres, suposadament els més pocs, per a tenir més cultura general. Podríem dir que tots, d'una manera o altra n'hem tret algun profit, a part de l'aprenentatge acadèmic n'hem tingut un altre molt important de personal que no figura a cap programa d'ensenyament i que hem anat conformant nosaltres mateixos, hem fet amics, etc. Un

exemple d'això podria ser les mobilitzacions de què hem estat objecte els estudiants, la solidaritat que hàgim pogut mostrar i donar a certes causes que ens interessaven, la solidaritat que a través de l'Institut, de la massa de l'Institut, s'ha deixat veure entre nosaltres els joves, o entre nosaltres i professors o viceversa.

En definitiva, l'Institut ha estat per a molta gent un lligam entre ells, una escola de la vida on el profit que n'hem tret és tan gran i tan divers que l'acadèmic no és més que una ínfima part d'ell.

Deu anys són molts anys per a un institut com el nostre, i més encara si ha funcionat bé, tots els que ara hi som, o hi hem passat, o encara hi han de passar, estic segur que els valorem positivament i que esperem poder valorar més positivament els que segueixin.

A. Ventura
Representant d'alumnes
al Consell Escolar

Esprui és un vernís

Posar noms als carrers o als edificis públics sembla un esport innocent però sovint es converteix en testimoni de la misèria, la nostàlgia o les passions humanes. Els noms s'adhereixen al local que els assimila amb una insistència de vernís. El vianant acaba associant el nom del carrer als records (amors, treballs, tristeses, flors, multes) més que no pas a la seva semàntica original. Hi ha liberals que anomenen les places on troben el sol amb el cognom del general franquista amb què la van conèixer i agnòstics militants que pronuncien amb gust el nom d'una monja que es va instal·lar fa dècades al carrer que estimen.

Quan un nom fa fortuna costa d'arrencar-lo de la memòria popular; per això les pomposes denominacions franquistes van poder eliminar els apel·latius tradicionals i els carrers vells van continuar essent «nous» i els estrets «amples». Molts ajuntaments democràtics van recuperar designacions que la gent no havia deixat mai de pronunciar; però també han caigut en la trampa de buscar herois menors sota les pedres de la història. De fet, aquest aspecte és decisiu; totes les polèmiques hi neixen: a Salt fa un parell d'anys els veïns d'un carrer s'oposaven amb pancartes a la possibilitat que l'ajuntament els canviés el nom; a Figueres, els partits van malversar hores i hores a discutir la conveniència de batejar una escola amb els cognoms d'un fill il·lustre de segell polític definit.

Els que hi eren, contenen que quan s'escollia el nom del nostre Institut van manifestar-se dues posicions. Uns pretenien homenatjar el pedagog local Lluís Moreno per mirar d'arrelar el nou centre a la memòria històrica d'aquell barri de Girona que volia recuperar

l'independència com a poble. D'altres, però, professors d'origen divers que no vivien amb tanta intensitat aquesta qüestió, van proposar el nom de Salvador Esprui, poeta/miite que la música de Raimon havia projectat; símbol d'una Catalunya que començava a veure possible la recuperació de la identitat. Vet ací què hi projectaven uns i altres. No era ben bé la personalitat d'Esprui i Moreno el que es contrastava, sinó dues sensibilitats. De tota manera els símbols no eren excel·lents. Una sensibilitat incloïa la dels altres: per això l'Institut Salvador Esprui es diu també, un xic, Lluís Moreno.

Ara tots plegats ens hem fet grans i el temps no ha passat en va. Esprui ha mort, i li han fet molts homenatges; han mort altres poetes que també n'han rebut. La democràcia està més o menys consolidada; Salt és un poble independent que funciona. No sé si molts recorden la personalitat de Lluís Moreno; la d'Esprui s'ha transformat: ja no és símbol de res sinó un bon escriptor que podem llegir com un clàssic. I, tanmateix, el nom s'ha adherit a la pell de Salt. Els nostres alumnes, sobretot quan arriben a tercer, llegeixen els escrits i s'apropen a la figura del poeta; per al saltenc que no fa BUP, però, «l'Esprui» és l'Institut, allà on estudia la noia que vaig conèixer a la discoteca; les pistes on m'entrenava abans que fessin el pavelló; on van fer suar el meu amic que no servia pels estudis; on ha estudiat el xicot que treballa amb mi o bé, aquell que encarà no té feina. Un tros a l'olla del bullí saltenc.

Antoni Puigvert
Catedràtic de llengua i
literatura catalanes

L'Institut de Salt

Quan com a família ens vam començar a relacionar amb l'Institut Salvador Espriu, sovint en sentia a parlar com del «Girona dos»; a mi, les numeracions, encara que de vegades són inevitables, sempre m'han sonat malament. He de dir, però, que en aquella època l'Institut era encara un nen de bandola, la qual cosa no va privar, a tota la gent que el formava, que li ensenyessin ben aviat a caminar amb un pas ferm i decidit.

Tots hem procurat d'ajudar-lo a avançar i d'aixecar-lo si de tant en tant queia de culs. Val a dir que algunes vegades, com a mare, m'he sentit una mica decebuda, ja que tots voldríem per als nostres fills que tot fos perfecte, fins i tot ells mateixos, i com que això no pot ésser ens hem hagut de consolar i intentar aproximar-nos al màxim de la perfecció desitjada, ac-

ceptant que la realitat de l'Institut és diferent de la de l'E.G.B., de la mateixa manera que ho és l'etapa per la qual travessen els nostres fills i que, per tant, no se'ls pot donar el mateix tracte.

El meu pas per la Junta de l'Associació m'ha permès de conèixer gent molt trempada, pares, professors, alumnes i altres persones vinculades al centre, i crec que tots el pares poden i han de col·laborar a la tasca de «mimar» i formar aquest nen que va creixent: l'Institut, que en definitiva és la criatura de tots.

Jo crec que els nostres fills a l'Institut troben i han de trobar no únicament els coneixements d'unes matèries determinades, sinó també d'altres ingredients que fan falta a la formació humana.

Al llarg d'aquests anys els nostres fills han trobat a l'Institut una autèntica companyonia, participant

en activitats culturals, esportives, quedant moltes vegades una classe o un grup primers classificats. També, no ens hem pas d'enganyar, hauran rebut alguna «bufetada», però tot ajuda a aprendre a anar per la vida.

La biblioteca ha crescut, s'ha fet un hort, hem estat capdavanters de la informàtica als instituts. Si algun alumne ha tingut un problema particular, s'ha fet intent de donar-li un cop de mà. Segurament haurien faltat molts més cops de mà, però ja he dit que la perfecció no existeix.

Mentre l'Institut es feia gran, moltes vegades he sentit com s'estremia com un sol cos, i de quina manera, davant la desaparició sobtada d'un alumne, company conegut o amic. Ben segur que tots estan i estaran sempre presents en la ment de qualsevol dels membres que d'una mane-

ra o d'una altra formen part del centre. El record dels que ens varen deixar i la seva empremta no s'esborrarà mai més de les aules de l'Institut de Salt.

Com veieu, ara ja dic de l'Institut de Salt, perquè penso que ara ja s'ha fet gran i camina segur en busca de la perfecció tant desitjada.

I és de debò!, ara ja tothom parla de l'Institut de Salt, que jo cada vegada veig més vinculat al poble que també s'ha fet gran: SALT.

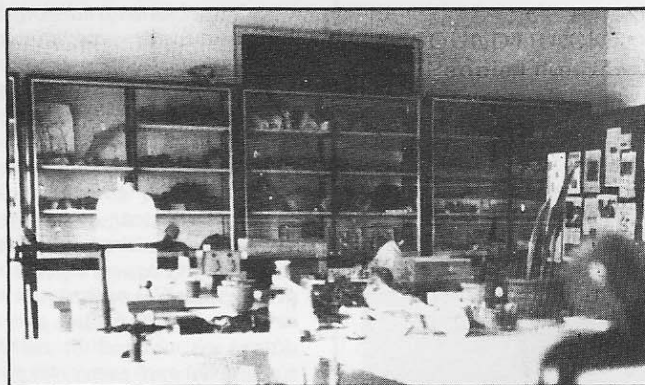
Denise Cabruja i Font
Professora de l'Institut.
La majoria dels seus fills han passat per aquest Centre d'ençà que s'inaugurà

És també una mica meu

No tindria sentit commemorar deu anys de vida d'un institut si aquest no hagués aconseguit d'una manera o altra impactar mínimament un bon nombre dels alumnes i professors que ha acollit durant tot aquest temps. I crec, sincerament, que ho ha aconseguit. Ens consta que són moltes les persones que guarden un record intens del seu pas per l'Institut de Salt.

Per la meua part mentiria si digués que no considero com una mica meves aquestes escorxades parets de l'Institut «Salvador Espriu». El vaig veure créixer físicament des dels seus fonaments i humanament amb el pas, curs darrera curs, de milers d'alumnes i d'un bon nombre de professors. L'Institut ha fet també que la meua vida quedés definitivament arrelada a aquesta dinàmica i singular vila de Salt.

Recordo molt bé aquell primer curs escolar 76-77 amb només 200 alumnes i 14 professors. Des de l'administració

educativa l'Institut es creava, no com una necessitat de donar a Salt -en aquell temps annexada a Girona- un centre educatiu d'ensenyament mitjà al qual tenia dret, sinó com una necessitat de descongestionar l'Institut «J. Vicens Vives» de Girona. L'alumnat es resolia a desplaçar-se a un institut que, d'entrada, només podia oferir taules, cadires i les quatre parets de les aules. Molts alumnes varen ésser obligats a matricular-s'hi aquell primer

curs. Però la manca inicial dels recursos materials més elementals -pissarres, laboratoris, llibres, ...- va ésser suplert per la il·l·lusió i l'entrega d'un professorat jove que va esmerçar moltes hores a crear un clima humà i una dinàmica dins el centre, que varen dotar-lo d'una personalitat que ben aviat va depassar els límits geogràfics de la vila. Va ésser un dels primers instituts de les comarques gironines a

incorporar-se a les corrents democratitzadores i catalanitzadores que en aquells anys s'iniciaven en els centres d'ensenyament mitjà. Experiències com el «claustre general» i el «consell d'institut» varen encetar llargues i profundes discussions que contribuïren a dinamitzar-lo intensament i a crear aquest sentiment de «propietat», que resulta difícil de descriure. Em consta que són molts els professors que consideren l'Institut com una mica seu.

Simultàniament, l'Institut s'ha anat vinculant cada vegada més, a la vila de Salt, tallant de mica en mica els lligams que l'unien a la ciutat de Girona. És, doncs, un institut ben nostre i tant de bo que ben aviat siguem capaços de retrobar aquella il·l·lusió col·lectiva que no fa gaire va permetre aglutinar tants esforços personals.

Carles Barceló i Vidal
Professor de matemàtiques i
Primer director del centre

Els mitjans del centre

Aquesta és només una referència, a tall d'estadística, perquè conegueu els mitjans tècnics amb què compta l'Institut, entre d'altres dades interessants que hi trobareu.

NOMBRE D'ALUMNES

Diürn:	
Primer.....	199
Segon.....	151
Tercer.....	126
COU.....	70

Nocturn

Primer.....	39
Segon.....	42
Tercer.....	49
COU.....	82

Total d'alumnes al centre: 758

NOMBRE DE GRUPS

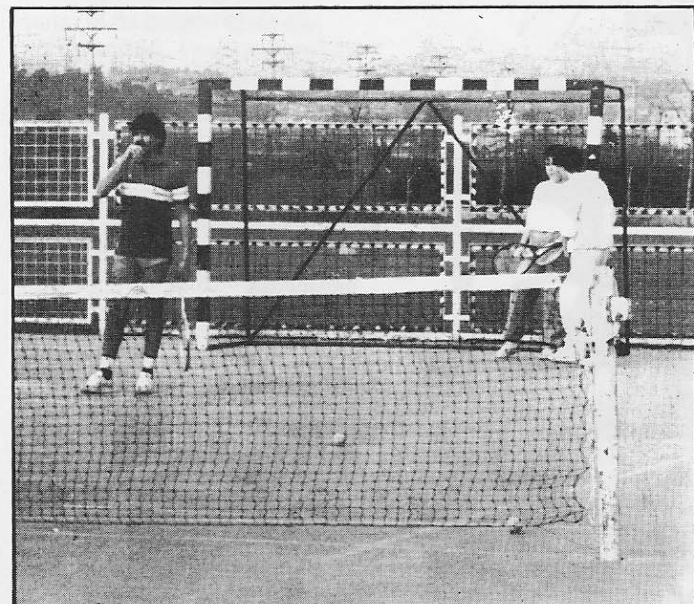
Diürn:	
Primer.....	5
Segon.....	4
Tercer.....	4
COU.....	2

Nocturn

Primer.....	1
Segon.....	1
Tercer.....	1
COU.....	2
Total de grups.....	20

NOMBRE DE PROFESSORS (Distribuïts en seminaris)

Filosofia.....	3
Grec i Llatí.....	3

Llengua Cat.....	5
Llengua Esp.....	4
Geografia.....	5
Matemàtiques.....	6
Fis. i Quím.....	4
C. Naturals.....	5
Francès.....	2
Anglès.....	4
Música.....	1
E. Física.....	2
Religió.....	1
Total de professors.....	46

RELACIÓ ALUMNE/GRUP

Diürn:	
Primer.....	39'8
Segon.....	37'5
Tercer.....	31'5
COU.....	35

Nocturn

Primer.....	39
Segon.....	42
Tercer.....	49
COU.....	41

Total relació Alumne Grup: 758 / 20 = 37'9

RELACIÓ ALUMNES/PROFESSORS: 758 / 46 = 16'48

SERVEIS:

- 2 Laboratoris de Física i Química i Ciències Naturals.
- 1 Gimnàs
- 1 Aula de vídeo
- 1 Aula d'Informàtica
- 1 Laboratori d'Imatge
- 1 Biblioteca

MATERIAL

Material Informàtic:

- 5 Ordinadors AMSTRAD: 1 amb disc i 4 amb cassette.
- 8 Ordinadors BULL: Tots amb disc dur.
- 1 Ordinador NCR: Amb dues unitats de disc.
- 1 Ordinador IBM: Amb dues unitats de disc.
- 6 Impressores.

Material d'imatge:

- 3 Magnetoscòpis (vídeos - l'aparell enregistrator i reproductor)
- 2 Televisors en color
- 1 Càmera de vídeo amb complements.

Biblioteca

5.325 llibres de diverses branques.

— L'Institut de Salt ha estat un dels pioners en aplicar la informàtica a l'ensenyament. Actualment és centre pilot d'aquesta matèria.

— S'on típiques les festes de Nadal i Sant Jordi (o potser, millor dit, les del tercer trimestre, que sempre és el més llarg). La festa de Nadal l'organitzen els de COU i l'altra els de tercer (per fer diners per al viatge fi de curs, o, si ja l'han fet el viatge els de segon).

La Manén i en Serrat

Vint-i-set i vint anys dedicats a l'ensenyament són realment molts anys. Montserrat Manén i Joan Serrat, professors de l'Institut Salvador Espriu de Salt, a les branques de Ciències Naturals i Física i Química, respectivament, són mestres per vocació i per devoció.

Ella porta a l'institut saltenc nou anys de professió, gairebé des dels seus inicis, i ell un parell d'anys menys. Es varen conèixer en un institut de les rodalies de Barcelona i, des d'aleshores han anat passant la vida d'aquí cap allà, d'institut en institut, fins al seu assentament a la nostra vila.

Asseguren que els ha costat una mica entrar en el món del poble de Salt, i fins i tot ara encara no se senten del tot integrats. «Els nostres fills són més giro-nins, tan sols el petit està més ambientat aquí. A més, costa descobrir Salt com a poble». De tota manera es mostren molt satisfets de la seva activitat professional a l'institut saltenc. «Aquest institut té la peculiaritat que manté internament dos aspectes diferenciats, el de poble i el de ciutat dormitori, i suposo que això respon a la realitat de la vila». Ells han vist créixer i desenvolupar-se l'institut Salvador Espriu i han viscut les seves diferents etapes. «Quan jo vaig arribar —ens explica Montserrat Manén— el laboratori era molt poca cosa i tot s'ha anat fent i muntant de mica en mica». També l'educació, l'ensenyament i la relació professor-alumne ha variat notablement, segons ens expliquen. «Els alumnes arriben ara d'una manera molt més massificada que abans al batxillerat. A més, vénen molt acostu-

dolen del sistema d'ensenyament actual que no permet un coneixement profund professor-alumne, «el grau de relació és cordial i amable però ens coneixem poc».

Segons ens diuen, «malgrat que ara els alumnes són més passius que abans i no tant contestata-

solució, si bé cal conèixer-la. És una eina més, com abans teníem el video o els audiovisuals. És un món encara una mica desconegut per a nosaltres.

Ja per acabar, en Joan i la Montserrat ens plante-gen un dubte sobre el futur de l'ensenyament, «la reforma educativa que entrarà

mats a aprendre lúdicament que se'ls doni tot molt fet. Els costa molt memoritzar perquè no hi ha aprenentatge». Per a Joan Serrat, «el paper actual de l'escola és potser posar ordre a l'excés d'informació. Hem de motivar i interessar els alumnes i això es converteix en una lluita constant». També es

ris, existeix un problema latent que els preocupa l'atur. Saben que no pel fet de fer el BUP tindran més possibilitats de treballar que un altre».

Pel que fa al tema de la informàtica, Joan Serrat es manifesta un xic escèptic. «No crec que sigui la

en funcionament preveu una més gran escolarització i això significa posar el llit molt més baix. Reialment, l'interrogant és on anem els instituts, a ser un entreteniment o a significar una sortida real per als nois i noies?»

Pepa Bouis

SPLASH/GLOP

Nova pel·li de l'Almodòvar «ELLS», l'escamot armat

Irene, la petitona

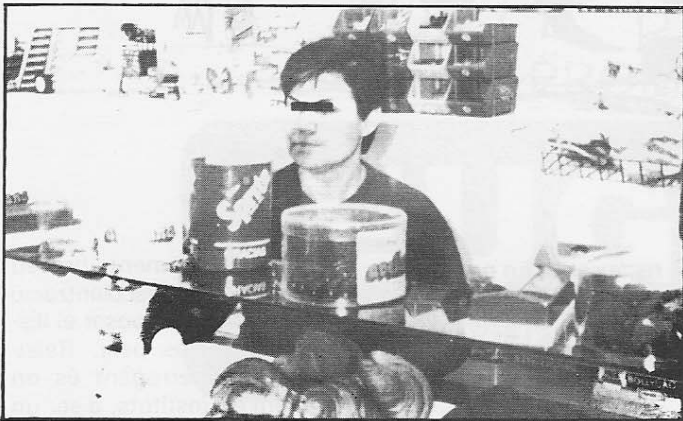
Un dels seus retataravis és/era de la dinastia Lin-Chu, del Japó, per això és tan petitona, i, malgrat els seus trets típicament orientals -els ulls, per exemple (fixeu-vos-hi), o la seva agilitat mental i marxa de rellotge- de vegades se la pot enxarpar en la postura amb la qual l'ha enfocada el nostre teleobjectiu: que sembla que tot plegat li **escama** una mica. És el cap d'operacions del comando, dirigeix, exigeix i mana, des del més absolut anonimat. Aquesta és una foto en exclusiva.

Verga for president.

Es el **Públic-relacions**, s'encarrega de donar el careto -com a la foto, per a la qual no va oposar-se que li fèssim, fins i tot s'ho va agafar relaxadament-. Va de poli amb tic per la vida (sinó fixeu-vos com li fluctua l'orella dreta amunt i avall). Aneu amb compte amb ell, qualsevol dia d'aquests pot ser que us casi.

El metralleta, l'avi

Es el traficant d'armes del grup. Iraní per part de mare i iraquí per part de pare, no sap si està a favor o en contra de l'Irangate, donat que compra armes als americans i als russos. S'ha guanyat el pseudònim perquè maneja dues metralletes alhora, una a cada mà, estil **Rambo González**.

Adelina Busca-bar

Es la **camell** del grup. Al bar de l'insti que serveix de tapadora a les accions terroristes d'aquest perillós escamot armat hi podreu trobar coca, xocolata, canutos, ja fets. El preu de tot és molt econòmic, sense I.V.A. i gairebé a preu de cost. Penseu, per exemple, que els canutos de xocolata els ven a cinquantessetes; a més té legalitzades totes aquestes activitats. A l'estiu muntarà un **bar-mòbil** que donarà la volta a les costes, siguin daurades, braves, platejades o pacífiques.

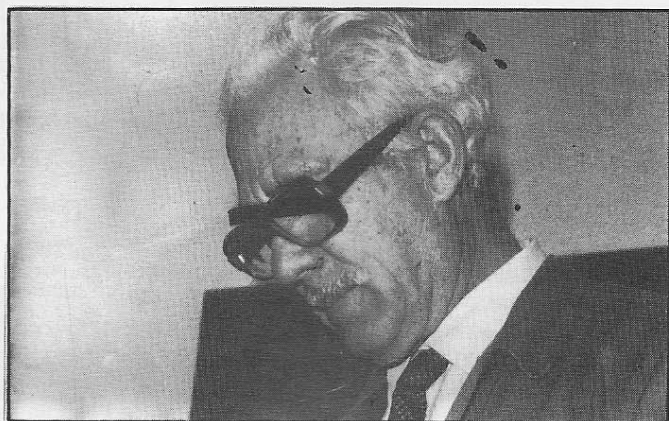
Des de fa algun temps a l'Inti hi opera un escamot armat d'objectius desconeguts. Després de fer moltes, profundes i exhaustives investigacions, hem aconseguit aquest reportatge en exclusiva aquesta primavera. «Els» fan l'amor i la guerra quan els rota perquè, la majoria, **tenen la paella pel mànec**.

SOUNDTRACK:
«People Like Us» Talking Heads.

Actors principals
Irene la petitona: Irene de Puig, Sots-directora i profe de filo.
Verga: Miquel Verga, catedràtic de llengua anglesa.

Estrelles convidades:
En Metralleta; Verdaguer, profe d'història. (no sé el nom).

L'Anna Bo: Anna Bonshoms, profe d'educació física i cap del seminari d'això.

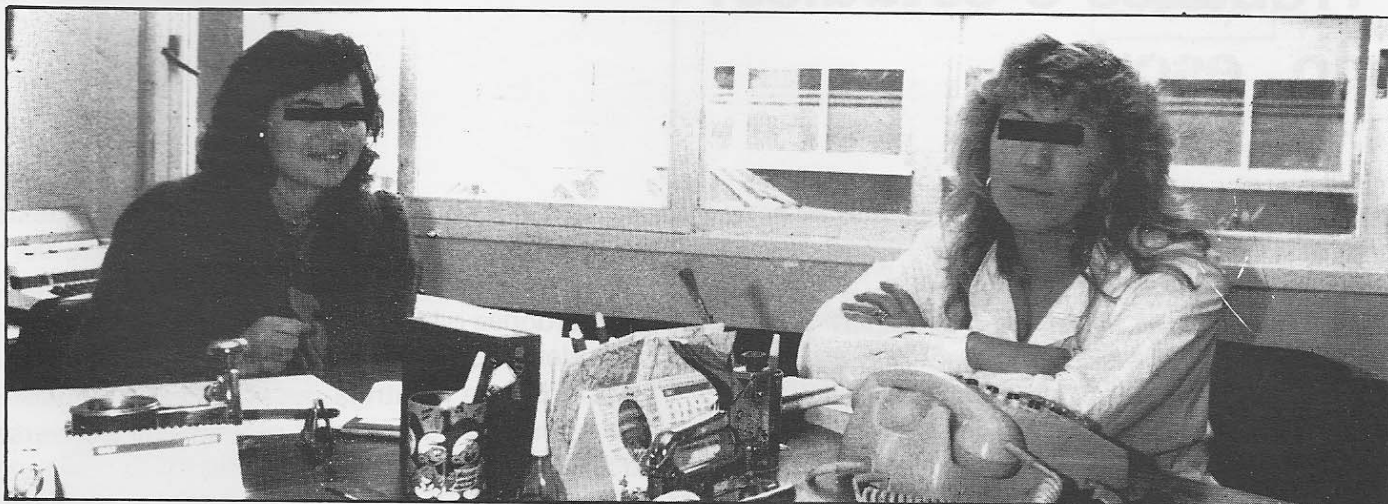
Antonio, el footinguero.

Es el veterà de totes les activitats del comando i persona de confiança de la resta de membres. A la foto el veiem, però, boicotejant les notes del seu nét a la sala de professors. Juntament amb el sudaca és l'encarregat de l'artilleria molotov. Ell, però, en fa la instal·lació, amb esparidenyes, xàndal i ritme de salsa. (La ratlla li hem posat perquè no se sentís discriminat)

de l'Insti

Nota d'aclariment: És la primera vegada que aclareixo qualsevol cosa d'el Splash/Glop; no tinc cap obligació de fer-ho i us ben asseguro que no servirà de precedent. També és la primera i darrera vegada que a la premsa surt alguna història de la meua vida privada. Bé, doncs, anem per l'aclariment: La Pel·lícula pot ofendre la sensibilitat dels estrets de coco. Així, doncs, els estrets de coco passeu a la plana següent -no vull ofendre ningú-.

Les Secres. Les siameses d'Oslo

Són les buròcrates de l'escamot, s'encarreguen de fer els papers per a les activitats subversives del grup: passaports, D.N.I., comprovants falsos de vendes falses, la declaració de la renda, l'I.P.C., la borsa... Ah!, i, sobretot, redacten les quantitats dels talons nominals barrats, evidentment per ingressar en comptes bancaris falsos. El perquè els anomenem «secres» ja queda prou clar. Allò de siameses se'ls diu perquè van molt ben sincronitzades en els espectacles de cabaret que es munten de tant en tant per dissimular. El d'Oslo, també queda prou clar, sinó mireu els ulls de la rossa.

Extres:

Siameses d'Oslo, Helena Calvelo i Carme Quintana. Secretàries.

Adelina Busca-Bar: Adelina, l'encarregada del bar (no sé el cognom)

El footinguero: Sr. Antonio, el conserge.

Hugo, el sudaca: Hugo, el sudaca. Ha fet classes de tennis durant tres mesos., (no sé el cognom).

L'Ex-alumne: esquelet del seminari de ciències naturals, sense identificar.

Ella: No sé d'on ha sortit.

Dirigit per BEL BOSCH

1987 By Bel Bosch

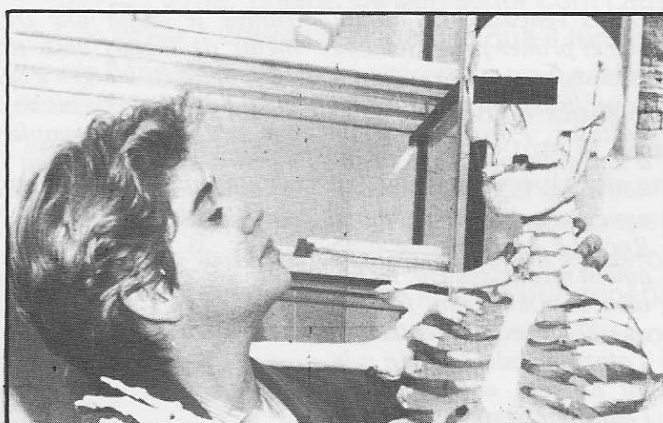
L Anna Bo.

Tot i l'estrabisme de l'ull esquerre (fixeu-vos-hi, a la foto) és l'encarregada de planificar les inofensives excursions de grup. També té cura de la preparació física dels integrants de l'escamot. És, diguem-ne, la cap de camp. Li agrada el Lou Reed, tot i que -d'això en tenim constància- mai no ha jugat amb el seu «Red Joystick». (i si en tenim constància és perquè el «Red Joystick» se li va espantllar al propi Reed la primera vegada que hi va jugar). El rotllo anterior, però no ve al cas, és tan sols per omplir espai donat que no sé per què li diuen Anna Bo.

Hugo, el sudaca

Es l'artíficer. A la foto el veieu entrenant-se a tirar còctels molotov. Responsable de la manada de cotxes-bomba que hi ha arreu. Les celles i el bigoti són postissos. porta perruca, una cama ortopèdica i una pròtesi dental, tot això a causa dels accidents soferts al llarg de la seva carrera professional -tot, però d'importació-. (A la foto surt tocant boles).

Ella, amb un ex-alumne.

Vaig arribar al centre provinent d'un cole de monges del qual m'havien expulsat per haver-me enxampat practicant el salt del lleó amb el profe d'Educació Física de pàrvuls. Quan vaig entrar a l'Institut no sabia res encara de les activitats d'aquesta mena d'exèrcit secret. El paio de la foto el vaig conèixer a la festa del desè aniversari de l'Insti i fou ell qui m'explicà la moguda. A la imatge, la meua darrera adquisició apareix sense roba, només amb sabates i mitjons.

IMATGES

Treballes o estudies? Jo, escric.

És normal que tothom, quan un any s'acaba i en comença un altre, recordi fets de l'any que ha passat. Això, com he dit, ho fem molta gent, i, cada vegada més, els diversos mitjans d'informació es dediquen a fer un resum de l'anterior (aquesta revista durant dos anys ho va fer). Tot això ve a compte perquè en el cas de l'escriptora gironina Maria Mercè Roca (l'escriptora que ens va acompanyar en aquestes pàgines de col·laboració literària el mes passat), aquest any passat, ha estat d'una creació i exit extraordinaris. I si hem d'ésser justos, els dos darrers anys. Però aquest any, el passat, han sortit els seus dos llibres, «Ben estret» (Ed. Llamp) i «Sort que hi ha l'horitzó» (Ed. Selecta). Dos llibres que recullen el seu bon escriure dins la narració curta. Però ha estat aquest any passat que la Maria Mercè Roca s'ha atrevit amb la novel·la i ha demostrat que era tan bona com amb la narració curta. La prova és que va quedar finalista en el premi més important de les lletres catalanes, El Sant Jordi de Novel·la, amb l'obra «Els arbres vençuts». Comptant que el primer premi (ella va ésser segona) se'l va endur un novel·lista prou conegut com Baltasar Porcel, això és d'una gran satisfacció personal. Però la cosa no acaba aquí, perquè si Maria Mercè Roca va acabar el 86 amb aquest reconeixement, ha començat el 87 picant fort, ja que els primers premis que s'atorgen cada any són a la nit de reis, convocats per l'editorial Destino. És el més antic amb novel·la castellana, el Nadal; el de novel·la catalana «Josep Pla» i el juvenil «Apel·les Mestres». Doncs la M. Mercè Roca

s'ha fet amb el de novel·la catalana «Josep Pla» amb l'obra «El present m'acull». Què voleu més per aquesta jove escriptora? Tot un rècord. Així, doncs, abans de Sant Jordi, la Maria Mercè Roca tindrà al mercat del llibre tres obres, amb tres editorials diferents. Una de no premiada amb l'editorial Empúries, la segona del St. Jordi amb l'editorial Proa, i finalment, aquest darrer premi amb l'editorial Destino. La Maria Mercè Roca ens ha donat la imatge, la bona imatge, d'una dona que «escriu» de valent.

Avui portem de convidat dins «l'altre imatge» un escriptor: Miquel Pairó. Professor de català que viu a Quart. Que llegeix i es dedica a la crítica literària i que a més té una columna dia si i dia no en el «Punt Diari», amb el nom de «L'enrenou». Va quedar finalista en el Premi Just M. Casero a l'any 1982 amb la narració «El carrer de la llebre» (editada dins el llibre «Mixtura» Ed. 22/galba). També va quedar finalista en el Premi Recull de l'any 83 (la guanyadora va ésser la Maria Mercè Roca). També té editat uns fragments de dietari amb títol «Quaderns de viatge» a Senhal n.º 3, edició de bibliòfil, que se'n fan 100 exemplars, a cura d'Enric Prat i Pep Vila, amb il·lustracions d'Enric Marquès.

G.T. Ribas

Conversa a

Sovint quan contemplo la televisió aquests depuradíssims professionals de la política, com ara el senyor Giulio Andreotti, el senyor Fernández Ordóñez o la repugnant Mrs. Thatcher, mestres del cinisme, devots de la raó d'estat, professionals de la intriga, justificadors de qualsevol vilesa, em torna a la memòria la conversa d'anys enrera amb un vell iugoslau. Era un matí de setembre, clar i assolellat, amb aquest cel blavíssim dels millors dies de la Mediterrània. Érem al poblat de Moscenice, a la Iugoslàvia més propera a la frontera italiana. Moscenice és un vilatge vell, pintoresc i magre, de carrers mig empedrats i cases populars i complicadament abraçades les unes amb les altres. La regió és muntanyosa i, a la llunyania, es divisava la mar.

Ens assegürem en un pedrís, a la vora d'un camí polsós que menava cap a unes hortes. Una mica més avall seia un avi, que prenia el sol, amb les mans recolzades pesadament sobre un bastó. Al cap d'una estona entaulàrem conversa. L'home s'interessà per la nostra procedència i, en dir-li que érem catalans, apuntà un elogi rudimentari i nostàlgic de Barcelona, pronunciant en un italià barrejat de mots castellans. Havia estat mariner i havia navegat per tota la Mediterrània. En presumia d'una manera serena i legítima, sense orgull. Després malparlà d'en Franco i afegí, amb un gest sarcàstic i maliciós, que era cosa curiosa això que a Espanya ara hi tornés a governar un rei. En aquest punt canvià de cara, l'expressió se li enfosquí i perfilà un gest, entre escèptic i enutjat, que volia significar el seu menyspreu per totes aquestes coses. Melancònic, mormolà: **La política sporca il mondo...** Després d'una estona de silenci, l'home ens explicà el motiu de la seva profunda adversió per la política: en la seva vida, sense canviar de residència — havia nascut a Moscenice i segur que hi moriria — havia estat ciutadà de tres estats.

Va néixer com a súbdit de l'Imperi Austro-hongarès, un imperi que s'ofegava en la decadència, que vivia l'agonia daurada de les velles formes de l'antiga aristocràcia a pocs quilòme-

Moscenice

tres de Moscenice, als grans hotels d'Opatija. De manera que el nostre home obrí els ulls a aquest món com a súbdit d'un imperi crepuscular, darrer badall de l'Antic Règim. La Gran Guerra, motivada pel magnicidi del Sarajevo, extingí definitivament les velles esplendors imperials i obrí les portes a l'època moderna. Moscenice i tota la regió va passar a pertànyer a l'estat italià, el qual aviat seria governat pel gran pallaso fatxendra el dictador Benito Mussolini. O sigui que l'home de Moscenice, que havia estat educat sota el benigne mantell d'un imperi decadent, hagué de viure la seva juvenesa aclaparat per la rígida i temible parafernàlia feixista.

Si la Gran Guerra havia posat punt i final a la seva adolescència, la Segona Guerra Mundial posà fin a la seva joventut. I el resultat d'aquesta darrera contesa, que per aquelles regions fou especialment sagnant, suposà un canvi encara més gros: El país esdevingué territori iugoslau i el feixisme fou substituït pel comunisme. Dels **fascio** a l'estrella roja, del Duce a Tito. I així, sota un règim que té el defecte d'intensificar la grisor natural de la vida, l'home ha anat passant els anys de l'edat madura i coneixent, una per una, les humiliacions de la vellesa.

Ens acomiadarem efusivament i ell restà assegut al pedrís, prenent el sol, amb el cap una mica jup i contemplant, de bon segur com cada dia, la vinya madura i esponerosa que il·luminava els bancals. Ara, de vegades, em revé a la memòria la conversa amb el vell mariner iugoslau, amb aquell home senzill que, amb tota la gent del seu país, ha sofert de manera singular els arbitris dels poderosos, les capricioses, estranyes i, a la vegada, fatals combinacions de la història. Sento la seva veu prima i ronca que repetia insistent: **La política sporca il mondo, la política sporca il mondo....**

Homenatge a Josep Pla

Aquest mes d'abril totes les activitats que es fan a les Bernardes estan íntimament lligades a l'entorn del gran i conegut escriptor català com és Josep Pla.

Des del divendres dia 10 fins al dia 30 d'abril, a les sales de les Bernardes hi haurà una exposició de llibres escrits per Pla i dedicats a ell, a personalitats i també manuscrits inèdits i publicats.

Hi haurà també un recull de fotos sobre la seva vida i un muntatge permanent de cent diapositives que mostren moments de la seva vida.

Es podran veure, alhora, escultures i quadres referents a la seva persona i als llocs de l'Empordà per on es movia habitualment.

El dia de la inauguració es farà una conferència a càrrec de Ramon Sala que porta el nom de: «Homenatge a Josep Pla».

El 24, en Jaume Fàbrega ens presentarà: «Josep Pla, seny i geni de la cuina del país».

Jaume Pol i Girbal farà, el dimecres 29, una xerrada com a acte de cloenda amb el títol de: «Pla, els pagesos i la gent de mar». I conjuntament, aquest mateix dia, el grup dels Maristes «Alba» interpretarà tot un seguit de cançons.

Eva Escuin Dilmé
Alicia Vila Torrent

DEBAT

CARA A CARA AMB ELS ALCALDABLES

28 de Maig a les 10 del vespre

ooOoo

Amb la participació dels caps de llista:

A.P. — F. Montesinos
PSC-UPM — S. Sunyer
C.U.P. — C. Buenaventura

C.i.U. — E. Serra
I.C. — J. Montalbán

Moderador: J. Cristòfol.

ELS PROBLEMES DEL NOSTRE POBLE SOBRE LA TAULA

Organitza: LA FARGA

NO HI FALTEU!!!

L'ACUDIT FOLL

LA VIDA AMB HUMOR

Homenatge a la jovenalla de Salt

Mat com ara no hi havia hagut tanta jovenalla estudiant. Quan surten de la classe, allò sembla la marabunta. I ho dic en tots els sentits. Perquè, a més de ser molts, capolen tot el que troben al seu pas (és una manera de dir). Sovint no respecten ni semàfors, ni senyals, ni les normes més prudentes de velocitat. Amb les seves motos es fiquen per tot, i et surten de tots cantons. Com que sé que alguns protestaran, m'afanyo a afegir que no tots són així. N'hi ha de pacífics i entonats, que es comporten segons les normes de la societat adulta. Però la majoria, quan escampen la boira en grup, després de les feixugues hores de classe, semblen una tempesta desfermada de colors, de crits i esgarrips, de paraules gruixudes, de velocitat, i de col·locar-se als llocs més inversemblants. Ells i elles; les mosses actuals no tenen parió per assemblar-se als borde-gassos, a l'hora d'esvalotar.

Però són simpàtics i me'ls estimo. I em produeixen un xic d'enveja. Enve-

jo la seva espontaneïtat i la seva llibertat. Envejo que siguin allò que jo, a la seva edat, hauria volgut ser i no vaig poder ser. Envejo que no tinguin tabús respectes humans. Envejo que siguin sincers fins a la crueltat. Envejo que no tinguin complexos en la qüestió del sexe i dels comportaments humans. No envejo el seu futur perquè aquest futur no és gaire clar i és, en part, també el meu futur. Quan jo sigui avi, ells seran pares i mares. Segurament que seran pares i mares «in vitro», però pares i mares dels meus pretesos néts, al cap i a la fi. Em fa gràcia, mira per on, això de ser avi «in vitro». O vitrificat, que vol dir encarcerat i vist a través d'un filtre.

Envejo que estiguin cridats a arranjant un món que jo no he sabut arranjant. És clar que em fa por que em diguin: el teu món, te l'arregles tu, «tio»! Però confio que, a la fi, em daran un bon cop de mà. Suposo que tenen clar això d'un món insolidari, d'un món que s'arma fins a les dents, d'un món que

no respecta cap principi ètic, d'un món selectiu i egoista. Suposo que ho tenen clar; i que rebutgen aquest món. En tinc indicis, quan sento que parlen d'ajudes al Tercer Món, i d'objecció de consciència.

Però també em fan una mica de por, quan m'adono que no tenen gaire delit per adquirir cultura, quan em confonen un clàssic amb l'Steve Wonder, o amb algun altre carcamal de més mal pronunciar (el nostres jocs d'estudiant eren veure si sabíem pronunciar el mot Shakespeare).

Nanos! sense cultura no es pot fer res. I, anant pel camí del video-clips, de la tele, de les revistes de moto, de les disco, i del rock dur, no aneu bé.

A veure si m'enteneu i no m'interpreteu malament. Jo us estimo (I love you). I no voldria pas que us convertís en uns enzes consumistes i tòtils, que només responen a uns estímuls determinats. Els grans ho hem fet molt malament. Però prepareu-vos per no fer-ho pitjor vosaltres.

Un vell amic meu, per allà els anys vint, va deixar escrita una frase que us recomano: «Deixar el món un xic millor de com l'hem trobat».